

Ekspertpanelet for udbud og udvælgelse af konkurrerende rederi på Helsingør-Helsingborg-overfarten

Den 22. april 1996, kl. 12.00

Vedrørende Helsingør-Helsingborg – pressekritik

Sidste frist for modtagelse af bud ved Trafikministeriets udbud af brugsret til havnefaciliteter i Helsingør Havn, biltrafik, er netop passeret i dag kl. 12.00. Åbning af tilbudene foretages i dag kl. 14.00 af notarius publicus.

I forslag nr. L 216/1995-96 til lov om konkurrerende færgefart mellem Helsingør og Helsingborg fremsat af trafikminister Jan Trøjborg den 28. februar 1996 hedder det i bemærkningerne: »Til at bistå Trafikministeriet med udarbejdelsen af udbudsmaterialet og udpegningen af rederi vil der blive sammensat et panel af uafhængige, uvildige og sagkyndige eksperter«. Det i medfør heraf nedsatte panel har siden offentliggørelsen den 2. april d.å. af udbudsbekendtgørelsen og det hertil knyttede udbudsmateriale via pressen kunnet notere forskellige kritiske kommentarer til Trafikministeriets behandling af sagen. Til dels henføres disse kommentarer til panelets rådgivning af trafikministeren.

Af naturlige grunde har panelet ikke fundet det passende at kommentere de således fremkomne kritikpunkter, medens udbudsperioden var løbende. Kritikken har imidlertid været af et sådant indhold, at en kommentar til dele af dens punkter nu er på sin plads.

Panelets overvejelser i forbindelse med udbudsmaterialet

På baggrund af lovforslaget og kommissoriet har panelet set det som sin primære opgave at foreslå de kriterier, som anses for dem, der burde lægges til grund ved udpegelse af det pågældende rederi. Panelet har i denne forbindelse lagt særlig vægt på lovforslagets og kommissoriets fremhævelse af ønsket om at foretage udbud for at udpege et nyt »konkurrerende« rederi og at skabe »reel konkurrence«. Samtidig har panelet drøftet, om øvrige forhold burde indgå i udbudsmaterialet. Panelet har ladet sine overvejelser munde ud i en anbefaling af, at tildeling af ordren sker på grundlag af det mest fordelagtige bud, således at tildelingen skal

finde sted ud fra en samlet vurdering på grundlag af en række tildelingskriterier, som ikke er angivet i prioriteret orden.

Blandt de kriterier, som panelet er gået ind for, er følgende, som navnlig har givet anledning til den rejste kritik: maksimumspriser, service og fartplaner.

Ved disse kriterier er der ikke tale om – i modsætning til, hvad man kunne få indtryk af ved læsning af den omtalte kritik – at der i udbudsmaterialet »stilles skrappe krav« til den nye konkurrent på Helsingør-Helsingborg-ruten end til den eksisterende operatør, ScandLines. Der er i stedet tale om, at de bydende ved budets indgivelse angiver, hvorledes de i så henseende agter at indrette sig. Det står således enhver frit for, i hvilket omfang vedkommende ønsker at afstikke retlingslinjer med hensyn til maksimumspriser, service og fartplaner. Chansen for at blive det udvalgte rederi kan naturligvis øges herved.

Panelet har herigennem ønsket at efterleve det foreliggende lovforslags ønske om at skabe konkurrence på overfarten. Dette ville imidlertid i praksis være særdeles vanskeligt – om overhovedet muligt – når der som her vil blive tale om et duopol på et ganske overskueligt marked. Incitamentet til at konkurrere mellem de to fremtidige rederier på overfarten vil som udgangspunkt ikke være til stede. Af denne grund – som adskiller sig fra alle de velkendte udbudssituationer, hvor der bydes med sigte på, at udbyderen opnår den laveste pris eller på anden måde det mest fordelagtige bud, hvorved de bydende direkte konkurrerer om opnåelse af kontrakten – vil der ikke uden angivne udvælgelseskriterier kunne forventes skabt nogen form for ønsket konkurrence under de foreliggende omstændigheder. Man skal i denne forbindelse notere sig, som det fremgår af lovforslaget, at der ikke kan bydes på prisen/vederlaget for benyttelsen.

De nu anviste kriterier skal afhjælpe dette fravær af umiddelbar konkurrence. Samtidig skal kriterierne for at være effektive som den eneste praktiske løsning være til stede i budøjeblikket.